

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Dispvtaiones Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Qvibus Vniversa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 5. An Deus sit comprehensibilis ab intellectu creato, vel creabili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

Deus per
speciem
visus del.
ctaret im-
m. hie
Be. tos.

Beati non tenderent immediatè in Deum ipsum licet per speciem tantum impressam cognosceretur. Quemadmodum licet finis nondum existens cognoscatur tantum per speciem impressam: intellectus tamen ipsum immediatè cognoscit, id est, non mediante alio cognito: & voluntas ipsum intendit & amat immediatè, & coque potest delectari per anticipacionem, representando sibi illum ut presentem & possessum. Sed neque Dei existentia se haberet per accidens ad speciem illam supernaturalem, quæ ratione suæ perfectionis non potest non esse vera: & idcirco ex natura sua, adeoque per se, postulat & exigit, obiectum esse prout ipsa representat. Quare cum Deum representet ut existentem & presentem: quia se habet per accidens ad Dei presentiam & existentiam. Idemque dico de specie expressa, id est, de ipsa visione beatifica, quæ supernaturali, ac necessariò vera & infallibili: quicquid in contrarium dicat Ripalda lib. 3. de ente supernaturali, disp. 59. sect. 1. cui merito alij refragantur acriter, & non sine censurâ, ut refert ipsemet sect. 4. & 5.

Ripalda

35.

Probatur
dati posse
speciem
impressam
quæ suffi-
ciat ad ger-
manam Dei
noticiam.

Ceterum licet non sit possibilis species impressa quæ tam vividam & suavem, perfectamque Dei-noticiam ingeneret, sufficiatque ad intuitionem, ut ipsa per essentia diuina per seipsam immediatè determinans intellectum Beati, seque ipsi fruendam exhibens: Non tamen dubito possibilem esse quæ sufficiat ad notionem Dei germanam & quidditatiuam, & nihilominus abstractiuam. Nam primò, possibile est Deum in transitu, vel ad certum tempus, ab aliquo videri, ut nonnulli putant fuisse obiter visum à Patro & à Moyse. Secundò, posset ex illo actu visionis temporaneæ, relinqui species, valens ad memoriam & recordationem, sicut ex aliis actibus intellectus relinquuntur species similes: quod possumus per argumentum ad probandum dari species impressas intellectuales. Tertio, illa species valeret connaturaliter ad recognoscendum non modò actum præteritum, sed etiam obiectum ab illo perceptum: & quidem propriè, quidditatiuè, & germanè. Sicut qui rosam vidit æstate, recordatur hyeme non modò se vidisse: sed & conceptum rosæ format quidditatiuam atque germanam. Et quis semel aut sæpius urbem aliquam vidit: format deinde conceptum eius non analogicum, ut antea, per comparacionem ad alias ciuitates sibi notas: sed proprium & germanum. Quarto, ex his rebus sequitur possibilem esse speciem aliquam impressam, quæ sufficiat ad Deum quidditatiuè & germanè cognoscendum. Nam species impressa elicta ex visione Dei temporanea, hoc haberet. Sufficeret enim ad recordationem visionis, & Dei ut antea visi. Ex quo infero quinto, dari etiam posse speciem impressam, quæ Deum solum quidditatiuè & germanè re-

presentet sine recordatione visionis, ac sine vlla visione præcedenti. Nam species creata, immediatè à Deo impressa, sine visione præcedenti, quæ Deum non representaret perfectius, quàm illa quæ ex visione relinqueretur, non esset perfectior, & magis eleuata supra conditionem rerum creaturarum: imò esset imperfectior saltem extensiuè, quæ non tantum representaret, quantum illa representat. Solum enim Deum representaret aequè imperfectè ac altera, quæ ultra Deum, eius quoque visionem, præteritam representaret. Qui autem potest perfectius in eodem genere, potest & imperfectius quod est eiusdem rationis, excepto excessu. Quare si posterior species est possibilis, nulla est ratio existimandi priorera esse impossibilem. Adde quòd sæpè multò melius recordamur obiecti, quàm actus quo illud percepimus, de quo interdum dubitamus, cum non dubitemus de obiecto, ut experientia constat. Quod signum est huiusmodi representationes posse separari. Et quidem nihil præbabiliter dici potest ad offendendum non posse, tam actualiter, quàm habitualiter, aut virtualiter, separari representationem obiecti, à representatione actus: & obiectum non posse habere speciem impressam sui solius, id est, distinctam à specie representante visionem, & seipsam, ut visum; quæ tam perfectè ipsum representet, ac representat species quæ ipsum simul cum visione præcedenti exhibet meliora.

SECTIO V.

An Deus sit comprehensibilis ab intellectu creato, vel creabili?

Principiò statuendum est quid sit propriè comprehensio. Multi enim ad fugiendam difficultatem præsentis quæstionis hac voce abutuntur: quæd præcipue facere Nominales, more sibi familiari, affirmat Vasquez. disput. 53. cap. 3. Eius autem significatio propria sumenda est, tum ex analogia ad corporalem & localem comprehensionem, ex qua ad spiritalem & intellectualem vox trinnaga fuit: tum ex vtu Antiquorū, præcipueque Sanctorum Patrum, ex quorum mente, sine dubio Concilium Lateran. cap. Firmiter, pronunciauit Deum esse incomprehensibilem. Fundat enim Concilia suas definitiones vel in Scriptura, vel in doctrina & traditione Sanctorum Patrum. Dicitur autem corpus aliquod comprehendi corporaliter, & localiter, ab eo intra quod adæquatè includitur: ita nimisim ut nihil illius sit extrâ. Quo pacto mundus hic inferior comprehenditur cælo Luna, & firmamentum cælo Em-pyreo. Similiter ergo dicitur comprehendere cognitione illud, quod adæquatè cognosci-

36.

Vasquez.
Compre-
hensio quid
sit?

tur, ita mirum ut nihil illius lateat cognoscere. Hunc conceptum comprehensionis cognoscitiua tradit S. Thom. quaest. 12. artic. 7. in corp. ubi sic ait: *Illud comprehenditur, quod perfecte cognoscitur: perfecte autem cognoscitur, quod tantum cognoscitur, quantum est cognoscibile.* Et S. August. epist. 112. cap. 9. in it. *Aliud est videre: aliud est totum videndo comprehendere. Quandoquidem id videtur, quod praesens utcumque sentitur. Totum autem comprehenditur videndo, quod ita videtur, ut nihil eius lateat videmem.* Vbi, quicquid dicitur Vasq. loquitur August. etiam de ipsa Dei visione, de qua immediate antea dixerat in fine cap. 8. *Non quia Dei plenitudinem quisquam, non solum oculi corporeis, sed vel ipsa mente, aliquando comprehendit.* Et in quaestiuiculis de Trinitate, quae habentur tom. 3. *Videri potest Deus, id est, intelligi secundum sua donum gratiae, sive ab Angelis, sive ab animabus Sanctorum: plenam vero diuinitatis naturam, nec Angelus quislibet, nec Sanctorum aliquis perfecte intelligere potest. Ideo incomprehensibilis dicitur.* Nota plenam, & perfecte, id est, adaequatè secundum omnem rationem obiectiuam, apprehensiuam, assertiuam, difficultuam, et diuinitatem cognitam. Et in lib. de cognitione verae vitae cap. 31. asserit, Deum esse incomprehensibilem respectu creaturarum, quia nulli creaturae ad plenum est intelligibilis. Et lib. 12. de ciuitate cap. 18. *Quicquid scientia comprehenditur, inquit, scientis comprehensione finitur: id est, non latius patet quam scientia comprehendentis, quia scilicet nihil est extra illam: id est, nihil eius est, quod non cognoscat distinctè & adaequatè.*

Eundem conceptum comprehensionis tradunt alij Patres Latini & Graeci, quos refert de Salas 1. 2. tract. 2. disput. 4. sect. 6. Latini quidem, ut Minutius Felix in Octauio, colum. 12. *Deus, inquit, comprehendit non potest, infinitus, immensus, & sibi soli tantus, quantus est, notus.* Et Hilarius lib. 2. de Trinit. colum. 5. ubi explicans Dei incomprehensibilitatem, *Angeli, inquit, nesciunt, Archangeli non audierunt, sancta non tenent, &c.* Primalius quoque in illud. 1. Timoth. 6. *Quem nullus hominum vidit, sed nec videre potest,* asserit Beatos Deum non comprehendere: *Quia nemo videt quantum est, sed unusquisque pro merito, & Solem tanto amplius videmus, quanto purior fuerit acies oculorum.* Et in illud. 1. Corinth. 13. *Cognoscam sicut & cognitus sum:* ait id esse intelligendum cum limitatione excludente comprehensionem, quando subiungit: *Tamen in quantum potest de Deo mens humana cognoscere. Nam quis potest Deum, de est, scire? id est, cognoscere quantum cognosci potest.* Et S. Gregor. Mag. lib. 10. moral. cap. 7. alias 10. *Ipsi quoque, inquit, electi spiritus visioem tanta celsitudinis perfecte non penetrant, id est, non quicquid est Deus peradunt, sed aliquid habent reconditum: id est, oque non comprehendunt, ut confirmat Venerabilis Beda in illud. 1. Ioan. 3. *Videbi-**

mus eum sicuti est, ubi sic scribit: Non quid Dei plenitudinem quisquam vel oculis corporeis, vel mente, aliquando comprehendit. Aliud est enim videre: aliud totum videndo comprehendere. Et denique Anselm. in cap. 1. epist. 1. ad Anselmum Timoth. *Idcirco, Deus inuisibilis est (supple adaequatè) quia eius magnitudinem nemo saltem valet mente comprehendere.* Ex Patribus vero Graecis idem perspicue tradit Cyrill. Hierosol. Cateches. 6. aliquantò post initium, Vbi sic habet: *Vident sanè Angeli non sicut Deus est, sed quatenus ipsi capere possunt. Vident Archangeli, sed ut capiunt Throni & Dominationes plus quam illi: sed minus tamen quam pro Dei dignitate. Solus autem Spiritus sanctus, simul cum Filio, prout oportet, videt. Ipse enim scrutatur omnia profunda Dei.* Vbi nota rationem cur Spiritus sanctus videat sicut oportet, id est, perfecte & comprehensiuè, esse, quia omnia scrutatur, ita ut nihil Dei penitus ipsum lateat. Eademque ratione Chrysofost. in homiliis contra Anomaeos probat Deum esse incomprehensibilem, quia eius iudicia sunt incomprehensibilia, iuxta illud Pauli Rom. 11. *O altitudo &c.* Ergo multò magis eius essentia. Nazianz. verò orat. 2. de Nazianz. Theolog. probat, Deum esse incomprehensibilem, quia posuit tenebras latibulum suum: id est, quia ex toto vel ex parte later in tenebris, neque ab vilo perfecte totaliterque videtur, quantum visibilis & cognoscibilis est. Quod de Angelis quoque intelligendum esse ait Helias Cretensis Scholias Nazianzani, & Theodoretus in Dialogo, *Immutabilis, longè à principij rationem reddens, cur Deus ab Angelis non comprehendatur, ait: Non enim vident diuinam substantiam, quae vniuersa comprehendit.* Id est, non vident distinctè, perfecte, & adaequatè illam amplitudinem illimitatam diuinæ substantiae, quae formaliter aut eminenter omnia continet.

Ex quibus omnibus manifestè liquet, Sanctos Patres per comprehensionem mentalem, intelligere illam cognitionem, quae adaequat obiecti amplitudinem, ita ut nihil illius eam lateat, id est, nihil sit in obiecto, cognoscibile, quod non cognoscat: & incomprehensibilitatem Dei, oppositam eius comprehensioni, in eo consistere, quod Deus non cognoscat, neque cognosci possit ab vlla creatura quantus est: ita ut nihil ipsius eam lateat, sed omnia scrutetur & peruadat. Vnde ex opposito sequeretur quod creatura Deum comprehenderet, aut possent comprehendere, si re ipsa cognosceret aut cognoscere possent Deum, quantum est cognoscibile ex parte obiecti, id est, secundum totam suam amplitudinem obiectiuam, ita ut nihil Dei penitus eas lateret. Quare comprehensio formaliter & essentialiter nihil est aliud, quam adaequatè cognitionis & obiecti in amplitudine: ita nimirum ut tantum parat cognitio, quantum obiectum: nihilque profus, ut cognoscibile in obiecto, quod cognitio distinctè & clare non attingat. In quo conceptu comprehensionis conueniunt nobiscum praeter sanctos Pa-

De Salas.
Albertin.
Fazolus.

39.
Ad com-
prehensionem non
requiritur
cognitio in-
tensissima
& perfectissima.

tres & D. Thom. supra citatos, Victoria, quem multi Recentiores citant & sequuntur: De Salas disput. cit. num. 99. ubi Victoriae sententiam refert & approbat: Suar. lib. 2. de attribut. cap. 29. num. 13. Molina ad qu. 12. art. 7. Albertin. in Corollar. principio 1. qu. 4. Fazolus qu. 12. art. 7. dubit. 4. nu. 10. & c. lures alij.

Ab illo vero aberrant, & comprehensionis nomine abutuntur primo, Gregor. Gabr. Maior, & alij nominales, apud Fazolum artic. cit. dub. 3. num. 7. existimantes ultra predictam adaequationem, requiri ad comprehensionem, ut sit cognitio intensissima & perfectissima, qua intensior & perfectior dari non possit. Unde probant, Deum non posse a creatura comprehendi, quia non potest creatura cognoscere Deum perfectissima cognitione, qua cognosci potest: Nam omni cognitione creata, est dare perfectiorem, scilicet increatam, & divinam. Sed contra primo: licet ad comprehensionem requiratur, ut cognitio sit certa & evidens (nam quod incerto vel invidenter cognoscitur, latet aliquo modo, & non omnino apparet sicut est: Unde ad Hebr. 11. vers. 1. fides dicitur esse argumentum non apparentium) licet etiam requiratur tanta intensio virtualis aut formalis, quanta est necessaria, ut distincte & adaequate cognoscatur tota amplitudo tam intensiva, quam extensiva obiecti, ita ut nihil illius lateat cognoscentem: maior tamen intensio, si ad hoc non est necessaria, est plane superflua & impertinens ad rationem comprehensionis. Quia propter illam nihil amplius obiecti cognoscitur, sed idem penitus. Ergo obiectum non magis comprehenditur, secundo, comprehendit cognitione, est obiectum ita cognosci, ut nihil eius lateat cognoscentem ut docent SS. Patres, & hoc tantum postulat analogia comprehensionis mentalis cum corporali. Ergo qui ita cognoscit, ut nihil eius lateat, comprehendit, quantumvis non cognoscat cognitione summe intensae. Tertio, sequeretur Deum non magis esse incomprehensibilem a creatura, quam formicam. Nam sicut data quacunque Dei cognitione creata, est dare perfectiorem, scilicet increatam: ita data quacunque formicae cognitione creata, est dare perfectiorem, scilicet increatam. Atqui de Deo specialiter Scripturae & Concilia praedicant, quod sit incomprehensibilis. Quarto, sicut impertinens est ad comprehensionem corporalem, quod vas comprehendens liquorem aliquem, id est, totum illum continens, sit vitreum vel stanneum, argenteum vel aureum: aequum enim totum liquorem comprehendit, dummodo totum capiat, ita ut nihil liquoris sit extra; & caelum Planeticum non minus comprehenditur firmamento, quam firmamentum caelo empyreo longe nobiliori: Ita non minus comprehenditur obiectum a cognitione quavis non summe perfecta, ut est

divina, dummodo totum obiectum capiat, ita ut nihil eam lateat.

Secundo, aberrant ab eodem conceptu Arrubal disput. 23. cap. 3. & 4. Valentin. Herice disput. 4. num. 25. & 26. & alij qui requirunt ad comprehensionem, ut res cognoscatur quantum est cognoscibilis, non solum secundum illa omnia quae formaliter aut virtute sunt in ipsa: sed etiam ex parte cognitionis tam intense cognoscatur, quam postulat ipsius rei intelligibilitas, ac proinde intensius, pro ratione maioris perfectionis intelligibilitatis ipsius. Nam, inquit, res qualibet non solum ex se est intelligibilis secundum quidditatem, & secundum omnia quae formaliter aut virtute sunt in ipsius quidditate: sed etiam est intelligibilis, per se loquendo, certa quadam intentione. Ergo si non cognoscatur cum tanta intentione, non cognoscitur adaequate quantum est cognoscibilis: adeoque non comprehenditur. Haec Arrubal: cuius opinio in eo differt a priori opinione Nominalium, quod non requirit summam intentionem, & perfectionem cognitionis partem divinam: sed certam quandam, maiorem aut minorem, pro maiori vel minori perfectione obiecti.

Sed refutatur, quia obiectum, formaliter ut obiectum cognoscibile, postulat tantum eos gradus cognitionis, qui necessarii sunt ut cognoscatur totum quantum est, ita ut nihil eius lateat vltimo modo cognoscentem. Et hoc ipsum est attingere totam ipsius intelligibilitatem seu cognoscibilitatem, id est, cognoscere quicquid in illo est cognoscibile. Ergo non postulat cognitionem intensam ut octo, si per cognitionem intensam ut quatuor cognoscitur quicquid in illo est cognoscibile: ita ut per cognitionem ut octo, non plus obiective cognoscatur, quam per cognitionem perfectam ut quatuor.

Eodem argumento refutantur tertio Moderni quidam, asserentes ad comprehensionem formaliter requiri, ut in subiecto cognoscente sit talis modus seu perfectio essendi, qualis est in obiecto: ut refert Fazolus supra nu. 8. Unde inferunt, quod etiam si daretur alicui creaturae notitia Dei adaequata obiecto, quatenus cognoscit quicquid in illo & de illo est cognoscibile, non intensius quam extensivum: non foret tamen comprehensio, quia deesse illi perfectio obiecti, & perfectio notitiae quam Deus habet de seipso. Quia nimirum Dei notitia est ipse Deus. Notitia vero illius creaturae non esset Deus. Refutatur inquam, quia perfectio illa est impertinens ad comprehensionem, si sine illa obiectum integrè cognoscitur & adaequate, ita ut nihil plane illius sit extra cognitionem. Nihil enim aliud requirit comprehensionem mentalis iuxta sensum Sanctorum Patrum, & analogiam cum corporali comprehensione, ad quam prorsus impertinens est, quod comprehendens sit eiusdem perfectionis cur. comprehensio. Nam aequè comprehenditur

40
Arrubal.
Herice.

41
Sufficit ad
compre-
hensionem
ut obiectum
cognosca-
tur quantum
est cognos-
cibile ex
parte sui.

42.
Ad com-
prehensionem non
requiritur
ut compre-
hendens sit
eiusdem per-
fectionis
cum compre-
hensio.

Sphæra aurea thecâ argenteâ vel ligneâ, quàm thecâ aureâ & eiusdem perfectionis: dummodo tota includatur intra thecam argenteam vel ligneam. Neque cognitio aut cognoscens, quod est perfectius in entitate substantiali, melius cognoscit; si non melius percipit obiectum. Ex. gr. quamvis homo sit perfectior aquilâ, & visio hominis (quæ ex parte saltè est attentio animæ rationalis) sit perfectior visione aquilæ: non propterea videt homo melius solem: sed potius aquilâ videt melius & perfectius, ex communi omnium iudicio.

SECTIO VI.

Probat, Deum non comprehendî à Beatis.

43. **H**is præmissis de vero conceptu & definitione comprehensionis, concludendum est Deum neque comprehendî à Beatis, neque ab vlla creatura existente vel possibili comprehendî posse. Secundum membrum conclusionis probabitur sect. sequenti. Primum verò traditur ab omnibus Theologis, nemine contradicente in terminis, quamvis non nisi per abusum vocis aliqui id affirmant. Probat, autem primò ex Scriptura 1. Corinth. 2. v. 11. vbi Spiritui Dei tanquam proprii & singulæ tribuitur, quòd omnia scrutetur, etiam profunda Dei. Ac sicut nullus hominum nouit quæ sunt hominis, nisi spiritus hominis, qui in ipso est: ita & quæ Dei sunt nemo cognouit nisi Spiritus Dei. Probat, secundò Sanctis Patribus, Augustino, Hilar. Chrysof. & alijs supra citatis, qui in eundem sensum exponunt Pauli verba modò relata; vt & illud Rom. 11. *O altitudo diuinarum sapientia & scientia Dei! Quàm incomprehensibilia sunt iudicia eius, & inuestigabiles viæ eius! Quis enim cognouit sensum Domini &c. & Ieremiæ 32. Magnus consilio, & incomprehensibilis cogitatu. Et Iob. 11. Forsitã eius vestigia cõprehendes, & usque ad perfectũ omnipotentẽ reperies? Quæ verba exponens S. Gregor. lib. 10. Moral. capite 7. disertè ait, Deum nã à Beatis quidem esse comprehendibilem. Ad idem probandum adduci solet Concil. Basileense sess. 22. Sed præteream quòd a definitione huius Concilij carè auctoritate; ibi locum damnat Hieron. in Archiepiscopi Nazaren. *Anima Christi videt Deum tam clarè & intensè, quantum latere & intensè Deus videt seipsum.* Quod tamen iuxta supradicta, talia comprehensione propriè accepta damnari potest.*

44. Tertiò, ad idem confirmandum hanc rationem adducit, S. Thom. quæst. 12. art. 7. *Unde comprehenditur, quod perfectè cognoscitur, id est quantum cognoscibile est, Deus autè, cum sit infinitus, est infinite cognoscibilis: & non potest infinite cognosci à Beatis, quia Beati eò magis aut minus Deum videt, quò plus aut minus habet luminis gloriæ: atque non habent infinitum lumen gloriæ: ergo*

nò vident infinite: Ergo nò quantum visibili & cognoscibilis est. Quæ ratio concludit efficaciter id quod solùm in præfati sect. probandum suscepimus, Deum scilicet non cõprehendi reipta à Beatis: supposito, quod verissimum est, nullum Beatorum habere lumen gloriæ infinitum, vel auxilium illi æquiualens.

Obijciunt primò, Beatos in Scriptura vocari comprehensores, & beatitudinem ipsam vocari comprehensionem. Respondeo, vocari comprehensionem alio sensu, quàm eo de quo nunc disputamus, id est, cõsecutionem finis, respondentem insecutioni, & tendentiæ huius vitæ, seu vitæ ad assequendam Beatitudinem: iuxta illud Pauli, *Sequitur autem si quo modo comprehendam, Philipp. 3. & Sic currite vt comprehendatis, 1. Corinth. 9.* id est, vt brauium vitæ æternæ consequamini: iuxta illud quod paulò ante dixerat: *Omnis quidem in stadio currunt, sed vnus accipit brauium.*

Obijciuntur secundo aliqua Patrũ testimonia, quæ videntur asserere animam Christi comprehendere Deum. Cuiusmodi est illud Hieronymi morientis, relatum ab Eusebio in epist. ad Damasum de eius morte: *Tua anima statim cum vnica inseparabiliter fuit diuinitati, omnia perfectè sciuit, & potuit quæ ipsa scit & potest.* Et illud Isidori lib. 1. senten. cap. 3. *Sola sibi integrè nota est Trinitas, & humanitati suscepta.* Item quod ait Fulgent. ad Ferrandum Diaconum, in responsione ad tertiam questionem: *Omnibus filiis adoptiuis, partem sapientiæ diuinitatis indulgeri: animæ verò Christi potius diuinitatis inesse notitiam.*

Respondet primò, illam epistolam esse suppositiciam, vt & alias quasdam S. Augustino falsò tributas de morte eiusdem Hieronymi: quæ de re vide Bellarminum in lib. de Scriptoribus Ecclesiast. in Hieronymo, sub finem. Secundo, Hieronymum potuisse id dicere per communicationem idiomatum: quo etiam sensu Fulgent. intelligendus est. Quanquam ibi non asseritè loquitur, sed dubitanter: cuius tamen distinctio sensui Patrum communi postponi debet. Isidori verò locus corruptè refertur. Sic enim habet in emendatis codicibus: *Sola enim sibi integrè nota est Trinitas, & humanitas à Christo suscepta: quæ est tertia in Trinitate Persona, id est, mysterium Incarnationis, siue assumptionis humanitatis à Verbo: per quam vna de tribus personis diuinis facta est homo.*

Obijciunt tertio, Deum esse entitatem simplicissimam. Ergo non potest videri quin videatur totus & totaliter, & quantum visibilis ac cognoscibilis est ex parte obiecti, ita denique vt nihil intellectum videntem lateat, quod est comprehendî. Cum enim sit indiuisibilis; non potest videri & cognosci secundum partem, & secundum partem latere. Respondeo non esse necesse vt quod in se videtur, licet simplex, videatur omnino & æqualiter quantum visibile est: potest enim videntem latere aliquatenus amplitudo virtualis rei visæ. Quod in Deo maximè

Beati C. sensu dicuntur cõprehensores?

45.

Hieron.

Isidor.

Fulgent.

46.

Deus quia si induisibilis potest videri in ad quæ

